

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty Zarządzanie

Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących
nr 4 im. Bohdana Ihora Antonycza w Legnicy
Legnica

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełnienia przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 12-11-2012 - 23-11-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Iwona Szymańska, Katarzyna Bazylczyk.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	10
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	7
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	5
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	12
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	15
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	6
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	6
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	22
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	7
Obserwacja zajęć			4
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Bohdana Ihora Antonycza w Legnicy
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Legnica
Ulica	Tarasa Szewczenki
Numer	10
Kod pocztowy	59-220
Urząd pocztowy	Legnica
Telefon	0767233106
Fax	
Www	
Regon	39102484200000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	52
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	17.33
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	DOLNOŚLĄSKIE
Powiat	Legnica
Gmina	Legnica
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Raport, do którego przeczytania Państwa zapraszamy, dotyczy ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w Gimnazjum nr 10, które wraz z IV Liceum Ogólnokształcącym wchodzi w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Bohdana Ihora Antonycza w Legnicy, prowadzonego przez Miasto Legnica.

Poniżej znajdują Państwo najważniejsze, wynikające z badań, informacje o szkole. Wszystkie zawarte w niniejszym opracowaniu tezy i prezentowane dane znajdują potwierdzenie w wynikach przeprowadzonych ankiet i rozmów.

Gimnazjum kieruje swoją ofertę przede wszystkim do ukraińskiej mniejszości narodowej, co oznacza, że uczniowie uczą się języka ukraińskiego, poznają kulturę, zwyczaje oraz tradycje swoich przodków oraz uczestniczą w zajęciach historii i geografii Ukrainy. W formie zajęć pozalekcyjnych prowadzone są również zajęcia łemkowskiej ścieżki regionalnej. Szkoła jest kameralna, gdyż w jej skład wchodzi trzy oddziały, do których uczęszcza 45 uczniów.

Grono pedagogiczne przeprowadza różnorodne formy badania efektywności osiągnięć edukacyjnych uczniów. Nauczyciele, zespoły przedmiotowe i Rada Pedagogiczna systematycznie analizują wyniki uczniów uzyskiwane na egzaminach zewnętrznych i w tym celu wykorzystują różne metody badawcze. Dbalność o efektywność procesu dydaktycznego skutkuje tym, że rezultaty kształcenia są ustabilizowane i osiągają poziom wyżej średni i wysoki, a edukacyjna wartość dodana wskazuje, że w gimnazjum w zakresie przedmiotów humanistycznych efektywnie wykorzystywany jest potencjał edukacyjny uczniów.

W celu uatrakcyjnienia procesu edukacyjnego nauczyciele stwarzają gimnazjalistom możliwości realizacji międzynarodowego projektu "Comenius – Partnerskie Projekty Szkół", którego koordynatorem jest Łotwa, a innymi uczestnikami Litwa, Rumunia, Turcja, Grecja i Włochy.

Uczniowie podejmują szereg działań, które służą ich rozwojowi oraz wpływają na postrzeganie szkoły w środowisku lokalnym jako placówki realizującej szereg przedsięwzięć wpływających na wszechstronne kształtowanie młodego człowieka, co obrazuje uzyskany tytuł "Szkoły Odkrywców Talentów". W szkole funkcjonuje chór "Połonyna", zespół taneczny "Horycwit", zespół wokalny "Dyky Bdżoły" i zespół teatralny oraz prężnie działający Samorząd Uczniowski, który jest inicjatorem wielu przedsięwzięć i stałych działań. Młodzież powszechnie angażuje się w przedsięwzięcia szkolnego wolontariatu, wspierając osoby chore, niepełnosprawne i sędziwe oraz podejmuje działania proekologiczne, co pozwoliło na uzyskanie certyfikatu "Szkoły przyjaznej środowisku".

Ważną działalnością szkoły jest zgodnie z jej misją: "Idąc w przyszłość, pamiętamy o tradycji" pielęgnowanie zwyczajów i tożsamości narodowej oraz właściwych stosunków interpersonalnych pomiędzy gimnazjalistami i licealistami, co sprzyja budowaniu między nimi prawidłowych relacji opartych na wzajemnej akceptacji i gotowości do współpracy. Stąd placówka postrzegana jest przez środowisko lokalne jako szkoła dbająca o poczucie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego swoich podopiecznych. Opinia ta wynika z efektywności szeroko zakrojonych działań prowadzonych przez nauczycieli, czego wyrazem może być posiadanie certyfikatu "Szkoły bez przemocy".

Placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie, które umożliwia realizowanie przyjętych programów nauczania oraz organizację ważnych dla środowiska mniejszości narodowej uroczystości. Jest ono systematycznie wzbogacane dzięki powołanemu Stowarzyszeniu Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom "Przyjazna Szkoła" oraz realizowanym projektom.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Nauczyciele zespołowo analizują wyniki egzaminu gimnazjalnego rozpatrując dane ilościowe i jakościowe. Proces ten odbywa się z wykorzystaniem różnorodnych metod analizy i ma na celu ocenę efektywności procesu nauczania i skuteczności podejmowanych przez placówkę form pracy, co ma służyć poprawie jakości pracy. Stąd są formułowane i wdrażane wnioski, które przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Jak wynika z badania ewaluacyjnego **w szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych.** Zdaniem dyrektora i grona pedagogicznego w szkole analizuje się wyniki egzaminów zewnętrznych na poziomie pojedynczych uczniów oraz na poziomie zespołów klasowych, łącząc obie strategie ze sobą. Nauczyciele podczas wywiadu mówili o tym, że wyniki egzaminów zewnętrznych analizowane są ilościowo, jakościowo i kontekstowo oraz szczegółowo opisywali te dane, które poddawane są temu procesowi. Analizy dokonują nauczyciele uczący przedmiotów egzaminacyjnych i zawierają je w opracowaniach, które następnie są prezentowane na spotkaniach zespołów przedmiotów humanistycznych i ścisłych. Kolejnym etapem analizy są spotkania rady pedagogicznej, podczas których prezentowane są wyniki badań i wnioski o charakterze rekomendacji, które służą podnoszeniu efektywności procesu kształcenia. Wszyscy ankietowani nauczyciele (10) uważają, że mają pełną informację o wnioskach z analiz wyników egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku szkolnego.

Argumentów obrazujących tezę, że **analiza jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły** dostarczyli dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów, którzy wskazali, że celem prowadzonych analiz jest ocena efektywności procesu nauczania i skuteczności podejmowanych przez szkołę form pracy. Analizy wyników egzaminów zewnętrznych służą podejmowaniu działań doskonalących, co przyczynia się do usprawniania procesu dydaktycznego. Nauczyciele w czasie wywiadu oświadczyli, że analizy są prowadzone w celu poprawy jakości pracy szkoły (jeżeli jest taka potrzeba), gdyż są wykorzystywane do formułowania planów naprawczych, a także badań osiągnięć uczniów, planowania zajęć wyrównawczych oraz rozwijających, modyfikacji planów wynikowych, zmiany organizacji lekcji, dostosowania metod i form pracy w celu aktywizacji uczniów, zwiększenia ilości ćwiczeń z obszarów, które wypadły słabiej.

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że **w szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy.** Z wypowiedzi udzielonej przez dyrektora, popartej stosowną dokumentacją wynika, że w szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy wyników egzaminów gimnazjalnych. Analizę wyników egzaminu zewnętrznego dokonują nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wyniki analiz przedstawiane są na radzie pedagogicznej, podczas której formułowane są również wnioski. Ilościowo analizuje się: średnią arytmetyczną wyników uczniów, wskaźnik łatwości zadań w odniesieniu do miasta Legnicy i województwa dolnośląskiego, wskaźnik łatwości dla poszczególnych standardów wymagań egzaminacyjnych, średnie arytmetyczne wyników punktowych poszczególnych standardów w zestawieniu z wynikiem w mieście Legnica i województwie dolnośląskim, a także średnie wyniki odsetkowe dla każdego przedmiotu w zestawieniu z wynikami w mieście Legnica i województwie dolnośląskim, zestawienie wyników staninowych z poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do miasta Legnicy i województwa dolnośląskiego. Analiza jakościowa obejmuje: charakterystykę arkuszy egzaminacyjnych, opis umiejętności skategoryzowanych jako łatwe dla uczniów i sprawiające problemy (umiarkowanie trudne i trudne) i wnioski z tych analiz, interpretację kontekstową analizy jakościowej wyników uczniów w odniesieniu do: kontekstu uczniowskiego (liczba podopiecznych z orzeczeniami lub opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej, średnia frekwencja, średnie ocen końcowych z przedmiotów egzaminacyjnych, oceny z zachowania), kontekstu środowiskowego - funkcjonowanie dziecka w rodzinie (typ rodziny), status materialny rodziny, miejsce zamieszkania (uczniowie dojeżdżające i mieszkający w internacie), środowisko (miejskie, wiejskie) i kontekstu szkolnego - stan liczebny klasy, podział na płeć oraz analizę edukacyjnej wartości dodanej za lata 2008/11 i 2009/12 (wskaźniki 3-letnie).

Wyniki badania wskazują, że wnioski z analizy egzaminów gimnazjalnych są wdrażane i przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Argumentów obrazujących powyższą tezę dostarczyli dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów i ankietowania. Wskazani respondenci wymienili w rozmowie przykłady różnorodnych działań podejmowanych w szkole, wynikających ze szczegółowych wniosków z analiz wyników egzaminów gimnazjalnych, które przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Spośród licznych wdrożonych rekomendacji poniżej przedstawiony zostanie jeden wybrany przykład. I tak, na podstawie analizy wyniku gimnazjalnego z części humanistycznej w 2011 roku sformułowano wniosek, aby położyć większy nacisk na kształcenie umiejętności pisania poprawnego pod względem językowym (dbałość o poprawność składniową, leksykalną, fleksyjną oraz frazeologiczną). W tym celu, w kolejnym roku szkolnym wdrożono program doskonalący, którego celem było: poprawa wyników egzaminu gimnazjalnego, podniesienie jakości prac pisemnych przez szczególne zwrócenie uwagi na sferę językową prac oraz lepsze przygotowanie uczniów pod względem odporności na stres egzaminacyjny. Wśród zadań do realizacji znalazło się m.in.: przeprowadzenie próbnego zewnętrznego egzaminu gimnazjalnego, przeprowadzenie zajęć dotyczących klasyfikowania błędów językowych, jak np. "Rodzaje błędów językowych – przypomnienie", "Jak unikać błędów słowotwórczych?", przeprowadzanie wielu testów typu czytanie ze zrozumieniem (których składową częścią jest praca literacka) oraz typowych prac literackich. Prace uczniowskie opisywano – w informacji zwrotnej. Uczeń uzyskiwał wiedzę, nad jaką strukturą językową musi jeszcze intensywniej popracować. Efekt podjętych działań unaoczniał się w wyniku egzaminu, który wzrósł w zakresie: języka z 37% do 50% (ze stanina 4 do 5), stylu pisania z 58% do 65%, kompozycji z 46% do 63%, rozwinięcia tematu z 46% do 52%, stylu z 58% do 65%. Na temat uzyskiwanych efektów kształcenia pozytywnie wypowiedzieli się również, podczas wywiadu, przedstawiciele lokalnego środowiska. Respondenci stwierdzili, że w szkole kładzie się m.in. nacisk na edukację artystyczną, naukę języków obcych i umiejętności posługiwania się technologią informatyczną. Efektywność powyższych działań obrazuje również dokumentacja, z której wynika, że szkoła w kolejnych latach, tj. 2010/11 uzyskiwała wyższe niż w województwie wyniki uczniów z obu części egzaminu gimnazjalnego. W roku 2012 - w nowej formule egzaminu gimnazjalnego - z języka polskiego, historii z wiedzą o społeczeństwie, matematyki i przedmiotów przyrodniczych również osiągnięte rezultaty uczniów były wyższe niż w województwie dolnośląskim, a także wyższe niż w mieście Legnica.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową, a nauczyciele w sposób systematyczny i zorganizowany diagnozują i analizują ich osiągnięcia. Wnioski z analiz służą planowaniu pracy dydaktyczno-wychowawczej i poszukiwaniu sposobów doskonalenia procesu kształcenia gimnazjalistów. Na podstawie dokonywanych analiz formułuje się i wdraża do procesu edukacyjnego wnioski, które przyczyniają się do nabywania przez uczniów wiadomości i umiejętności, a tym samym do poprawy wyników w nauce. W szkole dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez gimnazjalistów lepszych wyników w nauce.

W świetle przeprowadzonych badań ewaluacyjnych można stwierdzić, że **uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową**. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (10) ma to miejsce na poziomie wysokim. Również analiza dokumentacji w zakresie diagnoz wewnętrznych, stanowi źródło informacji mówiące o nabywaniu wiadomości i umiejętności przez młodzież. Jako jeden z wielu przykładów obrazujących tę tezę, można wskazać wyniki średnich ocen w szkole, które na przestrzeni trzech ostatnich lat (2009/10, 2010/11, 2011/12) utrzymują się na wysokim poziomie (4,0 - 4,1). Na przestrzeni wskazanego okresu czasu wszyscy uczniowie uzyskali promocje do klas następnych. Z analizy dokumentów wynika również, że szkoła wdraża w życie działania wynikające z ustalonych rekomendacji, np. zakupiono na terenie Ukrainy podręczniki do nauki języka ukraińskiego do klasy III, przystąpiono do projektu unijnego, a uczniowie szkoły w nagrodę pojechali na wycieczkę do Brukseli. Ze wszystkich przedmiotów prowadzone są zajęcia wyrównawcze, najczęściej indywidualnie. Od roku szkolnego 2011/12 w klasie I na języku polskim młodzież pracuje nad zasadami pisowni i ortografii. W przypadku pracy z uczniami, którzy przyjechali z Ukrainy lub z innych krajów (np. Włoch) prowadzone są dodatkowe zajęcia z języka polskiego, co skutkuje dobrymi wynikami w nauce już w klasie II (uczennica, która wróciła z zagranicy bez znajomości języka polskiego, obecnie posługuje się nim biegle).

Nie brakuje argumentów świadczących o tym, że **w szkole diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów**.

Ankietowani nauczyciele w zdecydowanej większości (8/10) podali, że analizują osiągnięcia wszystkich uczniów, a dwoje wskazało, że większości. Jako przykłady najczęściej wymieniali analizy: postępów uczniów na podstawie sprawdzianów i testów diagnozujących (9 wskazań), na podstawie bieżącego oceniania - oceny w dziennikach, analiza sprawdzianów, prac, kartkówki, analiza porównawcza po przepracowaniu określonych działów (7), próbnych i właściwych testów diagnozujących (6), osiągnięć uczniów zdolnych i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (5). Warto zwrócić uwagę, że z informacji udzielonej przez dyrektora wynika, iż dokonując analizy udziału uczniów w konkursach, rozpatruje się ich tematykę, różnorodność i sukcesy młodzieży. Analizy dokonuje dwukrotnie w ciągu roku szkolnego przewodniczący zespołu nauczycieli przedmiotów ścisłych, który zbiera stosowne informacje od wychowawców. Prowadzi również Księgę Sukcesów, do której wpisuje osiągnięcia gimnazjalistów, począwszy od sukcesów na poziomie powiatu. Wyniki z analizy osiągnięć uczniów nauczyciele prezentują w sprawozdaniach półrocznych i rocznych, które posiadają typowe dane związane z klasyfikacją uczniów oraz m.in. informacje dotyczącą podopiecznych z dysfunkcjami, uczniów osiągających słabe wyniki w nauce, wykaz młodzieży biorącej udział w olimpiadach, konkursach, zawodach sportowych, w zajęciach fakultatywnych i innych formach wsparcia oraz wskazania gimnazjalistów, u których zauważono znaczny postęp w nauce.

Należy podkreślić, że według dyrektora i nauczycieli **analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów**. Dyrektor stwierdził, że możliwości rozwojowe uczniów są rozpoznawane w pierwszych tygodniach nauki w gimnazjum. Rozpoznanie dokonuje się na podstawie analizy wyników sprawdzianu po klasie szóstej szkoły podstawowej, które odnotowane są w dziennikach lekcyjnych i w dokumentacji Programu Wspierania Uzdolnień, który został wdrożony w roku szkolnym 2010/11, wyników edukacyjnych, testów diagnozujących ze wszystkich przedmiotów, co pozwala na zbadanie przyrostu wiedzy i umiejętności, ankiet przeprowadzanych przez pedagoga szkolnego dotyczących zainteresowań uczniów, ich mocnych i słabych stron, problemów szkolnych, a także poziomu bezpieczeństwa w szkole. Uczniowie klasy I są diagnozowani pod kątem profilu inteligencji i dominującego systemu reprezentacji (test wielorakich inteligencji Howarda Gardnera), stylów uczenia się. Określenie tych parametrów stanowi również źródło wiedzy na temat możliwości rozwojowych uczniów. Wiedzy na ten temat dostarczają także dokumenty z poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozmowy wychowawców, pedagoga, nauczycieli z rodzicami oraz z obserwacji aktywności, zachowań, pracy uczniów podczas lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, imprez szkolnych i pozaszkolnych. Według dyrektora, dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych opracowuje się karty indywidualnych potrzeb oraz plany działań wspierających, uwzględniających możliwości rozwojowe. Dokonuje się oceny skuteczności udzielonych form pomocy i wsparcia oraz ewentualnych modyfikacji. Podsumowując półroczne i roczne osiągnięcia tych wychowanków w sprawozdaniach składanych przez wychowawców ocenia się ich rozwój i sporządza wykaz tych gimnazjalistów, którzy poczynili znaczny postęp edukacyjny.

Dokonana analiza badawcza prowadzi do wniosku, że w szkole **dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce**, o czym są przekonani ankietowani rodzice i uczniowie biorący udział w wywiadzie. Gimnazjaliści uczestniczący w wywiadzie stwierdzili, że nauczyciele okazują swoją wiarę w ich możliwości poprzez powierzanie im odpowiedzialnych zadań, np. prowadzenia lekcji bądź jej fragmentu, motywowanie i zachęcanie do udziału w imprezach, uroczystościach i konkursach zewnętrznych, a także organizowanie dla wychowanków różnorodnych przedsięwzięć, jednocześnie biorąc pod uwagę sugestie uczniów. Według respondentów ich udział w często organizowanych wycieczkach, to również dowód na zaufanie nauczycieli wobec nich. Dla uczniów istotne jest również to, że nauczyciele pozwalają im poprawiać oceny. Kolejni respondenci - ankietowani nauczyciele (10) - oceniając swoich podopiecznych zgodnie stwierdzili, że: w większości są oni zdyscyplinowani, mają chęci do nauki, uzyskują lepsze wyniki w nauce, przejawiają własną inicjatywę oraz są zaangażowani i aktywni.

W świetle wyników przeprowadzonych badań i informacji udzielonych przez dyrektora i nauczycieli zasadne jest twierdzenie, że **w szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczących się, które przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia**, o czym świadczy m.in. ankietowe wskazanie dyrektora potwierdzające ten proces. Wspomniany respondent i nauczyciele podali przykłady wdrożonych wniosków, które przyniosły mierzalne efekty w stosunku do określonych umiejętności. Dla zobrazowania tego procesu zostanie wskazany wybrany przykład. Na podstawie diagnozy z matematyki przeprowadzonej na początku roku szkolnego 2011/12 w klasie I sformułowano następujące wnioski: "Na lekcjach matematyki położyć nacisk na wskazane umiejętności: zapisywanie warunków zadania za pomocą wyrażeń algebraicznych (matematyzowanie), rozwiązywanie zadań dotyczących obliczania pól powierzchni całkowitej i objętości figur przestrzennych, rozwiązywanie zadań tekstowych ze zwróceniem uwagi na analizę i rozumienie czytanego tekstu, kształcenie sprawności rachunkowej w działaniach na liczbach i wyrażeniach algebraicznych". Na podstawie powyższych rekomendacji dla uczniów uzdolnionych matematycznie opracowano ścieżkę indywidualnego rozwoju oraz przygotowano program zajęć dodatkowych. Efektem tych działań była duża liczba uczniów chętnie biorących udział w konkursach matematycznych. Jeden z uczniów zakwalifikował się do projektu europejskiego "Szlifowanie diamentów". Wnioski wdrożone po diagnozie na wejściu w klasie I pokazały również wzrost wyniku diagnozy wiadomości i umiejętności

przeprowadzonej w klasie II. Z analizy stosownej dokumentacji wynika, że wdrożone wnioski przyczyniają się do poprawy wyników w nauce uczniów, o czym świadczą rozkład wyników, osiąganych podczas egzaminu gimnazjalnego, wyrażonych skalą staninową, z którego wynika, iż:

- na przestrzeni dwóch ostatnich lat nastąpił w obu częściach egzaminu wzrost uzyskanego wyniku, ponieważ w 2011r. z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczym rezultat uplasował się w staninie 5 (średnim), a w roku 2012 z języka polskiego w staninie 7 (wysokim), z historii z wiedzą o społeczeństwie, matematyki i przedmiotów przyrodniczych w staninie 6 (wyżej średnim),
- na przestrzeni trzech ostatnich lat uzyskiwany wynik był porównywalny lub wyższy (za wyjątkiem wyniku w roku 2011 z części humanistycznej uzyskanego przez uczniów Legnicy) od rezultatów staninowych osiąganych przez uczniów w mieście Legnica i w województwie dolnośląskim,
- w roku 2012 uczniowie uzyskali ze wszystkich przedmiotów lepszy rezultat (stanin 7 i 6) od swoich rówieśników w mieście Legnica (stanin 5) i w województwie dolnośląskim (stanin 5).

Z analizy dokumentów wynika również, że średnie ocen uczniów z poszczególnych przedmiotów, na przestrzeni trzech ostatnich lat, utrzymują się na wysokim, porównywalnym poziomie z niewielką tendencją wzrostową. Edukacyjna wartość dodana wskazuje, że w gimnazjum w zakresie przedmiotów humanistycznych efektywnie wykorzystywany jest potencjał edukacyjny uczniów, gdyż uzyskany wynik przekierowuje szkołę w kierunku tzw. "szkoły sukcesu". Natomiast w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych szkoła plasuje się wśród szkół "neutralnych".

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie wykazują się dużą aktywnością szkolną i pozaszkolną, są zaangażowani w zajęcia lekcyjne, a na kołach przedmiotowych rozwijają swoje pasje. Inicjują szereg działań charytatywnych i proekologicznych. Uczestniczą z sukcesem w licznych konkursach szkolnych i pozaszkolnych oraz organizują imprezy i uroczystości. Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów, zwracając uwagę na ich różnorodność i powszechność (edukacyjne, społeczne, zawodowe).

Gimnazjaliści i ich rodzice podali wiele przykładów obrazujących sąd, że **uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę**, co obrazują wszystkie (4) obserwacje lekcji i o czym zgodnie (10) mówią nauczyciele, oceniając to zaangażowanie jako wysokie. W opinii ankietowanych gimnazjalistów (27) duża część zajęć (choć nie wszystkie) są wciągające i angażują ich (11/27). Taka sama grupa uczniów uważa, że niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko (11/27), czworo uczniów stwierdziło (4/27), że prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia bardzo ich angażują, a jeden (1/27), że zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące. Ankietowani rodzice w większości (19/22) uważają, że ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia szkolne. Z kolei nauczyciele w badaniu ankietowym określili stopień zaangażowania uczniów podczas ich zajęć jako wysoki.

Nie brakuje argumentów przemawiających za tezą, że **uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę**. Pogląd taki wyrazili w ankietach uczniowie, ich rodzice i nauczyciele. Grupa gimnazjalistów (12/27) uznała, że wszystkie bądź niemal wszystkie zajęcia bardzo ich angażują, a tylko nieliczne są nudne. Jedenastu uczniów stwierdziło (11/27), że sporo zajęć (choć nie wszystkie) są interesujące, czworo respondentów uznało (4/27), że niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko, a troje wyraziło pogląd (3/27), że zajęcia w ogóle nie są interesujące. Rodzice zapytani w ankiecie (22) o opinię na temat uczestnictwa młodzieży w zajęciach pozalekcyjnych w większości (19/22) stwierdzili, że ich dzieci chętnie na nie uczęszczają. Zaangażowanie gimnazjalistów w zajęcia pozalekcyjne opiniowali również nauczyciele. W ich ocenie młodzież wykazuje zainteresowanie tego rodzaju zajęciami w stopniu wysokim. Zaangażowanie podopiecznych obrazowały wypowiedzi nauczycieli dotyczące przykładów podejmowanych przez grono pedagogiczne działań wspierających aktywność uczniów, wśród których przytoczone zostaną tylko niektóre. I tak, na podstawie dokonywanych diagnoz szkoła proponuje bogatą i zróżnicowaną ofertę edukacyjną. Tworzą ją zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowań rozszerzające wiedzę i celujące w uczniowskie potrzeby twórcze

(np. śpiewu cerkiewnego) oraz liczne konkursy (w ubiegłym roku szkolnym gimnazjaliści wzięli udział w trzydziestu sześciu konkursach o zasięgu szkolnym, międzyszkolnym i regionalnym). Zajęcia te pomagają również podtrzymać tożsamość narodową (np. łemkowska ścieżka regionalna, zajęcia teatralne prowadzone w języku ukraińskim). Istotnym aspektem pracy szkoły jest stwarzanie uczniom możliwości rozwoju artystycznego. Stąd funkcjonujący w szkole chór "Połonyna", zespół taneczny "Horycwił", zespół wokalny "Dzikie pszczoły" i zespół teatralny.

O bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania świadczy fakt, że **uczniowie podejmują inicjatywy dotyczące rozwoju własnego i szkoły, która realizuje działania zainicjowane przez uczących się**. Informują o tym wypowiedzi wszystkich respondentów - uczniów, nauczycieli, rodziców, dyrektora i partnerów szkoły oraz wnioski sformułowane na podstawie ewaluacji wewnętrznej. Grupa uczniów podczas wywiadu pokazała, że ma świadomość tego, co znaczy rozwijać się. Według nich to: zdobywanie i doskonalenie umiejętności, poszerzanie swoich horyzontów, nie tylko w sferze fizycznej, ale i psychicznej, rozwijanie kompetencji, m.in. społecznych, dążenie do perfekcji i zdobywanie doświadczenia. W ocenie wszystkich uczniów klasy II i III (27) mają oni wpływ na to, co się dzieje w szkole. Gimnazjaliści uważają, że ich wpływ dotyczy głównie: organizacji zajęć (20 wskazań), wyposażenia (9), zakresu omawianego materiału (8), stosunku nauczycieli do uczniów (8). Wśród licznie wskazywanych przykładów obrazujących propozycje realizowanych przez szkołę działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły poniżej zostaną zaprezentowane tylko niektóre. I tak, uczniowie, nauczyciele, dyrektor, partnerzy szkoły i rodzice zgodnie mówili o podejmowanych działaniach. Wskazywali oni, że aktywność młodzieży szkolnej przejawia się na wielu płaszczyznach – edukacyjnej, społecznej, artystycznej – niezależnie od wyników edukacyjnych. Uczniowie inwestują w swój rozwój, ale nie zapominają o potrzebach innych. Wyjątkowo duża grupa młodych osób działa w szkolnym wolontariacie – 69% uczniów regularnie podejmuje zadania koła, a doraźnie – 100% młodzieży. Uczniowie niosą pomoc w legnickim oddziale Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz w legnickich organizacjach, tj.: w Klubie Seniora, Noclegowni, Domu Samotnej Matki, Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt, Pogotowiu Opiekuńczym i Oddziale Opieki Paliatywnej w szpitalu. W opinii nauczycieli, rodziców i uczniów istotna jest również działalność Samorządu Uczniowskiego, inicjatora wielu przedsięwzięć i stałych działań, do których należą m.in.: redagowanie gazetki szkolnej, przygotowywanie i przeprowadzanie Balu Noworocznego dla dzieci z Międzyszkolnego Punktu Nauczania Języka Ukraińskiego i dzieci ze środowiska mniejszości narodowej czy przeprowadzenie akcji "Żonkil". Z bogatej oferty edukacyjnej korzysta aż 82,60% młodzieży. Rodzaj kół zainteresowań oraz ich tematyka jest planowana na podstawie indywidualnych potrzeb deklarowanych przez uczniów. Zdaniem nauczycieli gimnazjaliści bardzo chętnie rozwijają swoje artystyczne zainteresowania, stąd pracują w szkolnym chórze, w zespole tanecznym, zespole wokalnym i kole teatralnym. Zajęcia te mają duże znaczenie w integrowaniu młodzieży, kształceniu wielu umiejętności niezbędnych i przydatnych w życiu, takich jak umiejętność autoprezentacji, swobodnego wypowiedzania się przed publicznością, dykcji, zapamiętywania treści, wykorzystywania mowy ciała. Uczniowie biorą udział w szkolnych akademiach, koncertują dla środowiska mniejszości ukraińskiej w Polsce i występują w imprezach miejskich. W ubiegłym roku szkolnym (2011/12) szkoła realizowała europejski program "Comenius - Patronackie Projekty Szkół", w który zaangażowało się 100% uczniów, którzy m.in. tworzyli gry edukacyjne, komponowali piosenki i nagrywali filmy. Dzięki niemu młodzież miała możliwość podróżowania po Europie, poznawania europejskiej kultury, sprawdzenia swoich umiejętności językowych i interpersonalnych oraz zawiązania długoletnich przyjaźni. Jak wskazali respondenci młodzież ma wpływ na tematykę zajęć lekcyjnych, gdyż uczniowie mogą zaproponować lekturę do analizy na języku polskim oraz charakter konkursów (np. z ich inicjatywy przeprowadzono konkurs "Świat Harrego Pottera") i wycieczek szkolnych. Wpływ ten obrazuje organizacja wycieczki na Łemkowszczyznę, która miała na celu porządkowanie zaniedbanych cmentarzy i wymagała podjęcia współpracy ze Zjednoczeniem Łemków. Uwzględniając oczekiwania ucznia i jego potrzeby szkoła planuje i przeprowadza różnorodne konkursy, np. wprowadzono do kalendarza imprez międzyszkolny konkurs recytatorski "Wielka Harmonia" i międzyszkolny konkurs plastyczny o tym samym tytule, które dla zainteresowanych gimnazjalistów są doskonałym miejscem prezentacji uzdolnień, talentów, a dodatkowo wydarzeniami promującymi szkołę wśród innych legnickich placówek. Z inicjatywy uczniów uatrakcyjnia się również proces dydaktyczny, ponieważ odbywają się spotkania z ciekawymi ludźmi i świadkami historii (np. pracownikiem Instytutu Pamięi Narodowej), mające na celu kształtowanie właściwych postaw. Z informacji wskazanych przez respondentów wynika, że szkoła wspiera inicjatywy uczniów poprzez udział w warsztatach, lekcjach, pokazach i wykładach organizowanych przez instytucje zewnętrzne, co pokazuje udział gimnazjalistów w warsztatach prasowych i radiowych organizowanych przez Wyższą Szkołę Psychologii Społecznej we Wrocławiu. Podczas warsztatów uczniowie opanowali nowe umiejętności, dowiedzieli się jak powstaje audycja radiowa, poznali techniki nagrywania i montażu dźwięku, zgrywania materiału, selekcji dźwięków, odbyli ćwiczenia z dykcji oraz stworzyli własne materiały radiowe. Poprzez udział w warsztatach oraz udział w audycji na temat wschodniej tradycji świąt Bożego Narodzenia w "Radio Eska", uczniowie przyczynili się do reklamy szkoły, rozpowszechniając wśród słuchaczy informacji o swojej placówce. Nauczyciele w wywiadzie wskazali również, że szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie, gdyż wyposaża gimnazjalistów w wiadomości i umiejętności konieczne w dalszym życiu i przygotowuje do funkcjonowania w społeczeństwie, co obrazują wskazane wyżej przykłady.

O bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania świadczą pozytywne opinie uczniów i rodziców o zajęciach organizowanych przez szkołę, powszechne uczestnictwo młodzieży w ofercie edukacyjnej, w tym w międzynarodowym projekcie "Comenius – Partnerskie Projekty Szkół" i działaniach wolontariackich obejmujących wsparciem liczne legnickie placówki oraz wdrażanie ciekawych inicjatyw uczniowskich, takich jak np. porządkowanie cmentarzy na Łemkowszczyźnie, przygotowywanie i przeprowadzanie Balu Noworocznego dla dzieci z Międzyszkolnego Punktu Nauczania Języka Ukraińskiego i dzieci ze środowiska mniejszości narodowej czy przeprowadzenie międzyszkolnego konkursu "Wielka Harmonia". Szkoła pełni funkcję ośrodka kulturalnego dla lokalnej mniejszości narodowej.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że w szkole respektowane są normy społeczne, ponieważ prawie wszyscy uczniowie czują się w niej bezpiecznie i wiedzą, jakich zachowań od nich się oczekuje, w związku z czym placówka otrzymała certyfikat "Szkoła bez przemocy". System spójnych działań wychowawczych ukierunkowanych na pielęgnowanie tradycji, tożsamości narodowej oraz eliminowanie zdiagnozowanych zagrożeń stymuluje właściwe zachowania i postawy młodzieży, szczególnie w zakresie kształtowania postaw ekologicznych o czym świadczy uzyskanie przez szkołę certyfikatu "Szkoła przyjazna środowisku" oraz empatii, postaw interpersonalnych i patriotycznych.

Teza, że **uczniowie czują się bezpiecznie**, znajduje uzasadnienie w opiniach wyrażonych przez gimnazjalistów w ankiecie. Zdecydowana większość uczniów klasy III uważa, że na lekcjach (14/15) i przerwach (13/15) czuje się bezpiecznie. A wszyscy ankietowani drugoklasiści (12) uznali, że na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych również czują się bezpiecznie. Ci sami respondenci wskazali, że w szkole w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyły się następujące sytuacje: agresja słowna - obrażanie respondenta (2 wskazania) i osoby z klasy (4) kradzieże własności innych osób z klasy (1), kradzież własności respondenta (1). Jednostkowa odpowiedź ucznia dotyczyła miejsca, w którym czuje się mało bezpiecznie (szatnia). Odmiennej opinii w tej kwestii miało dziesięcioro gimnazjalistów (10/12), którzy deklarowali, że w szkole nie ma miejsc, w których czują się mało bezpiecznie, co wskazali również podczas wywiadu pracownicy niepedagogiczni. Według nich oraz rodziców i partnerów szkoły na taki stan rzeczy wpływa monitoring wizyjny, sprawność techniczna budynku i sprzętów szkolnych, zamykane drzwi wejściowe i dyżury nauczycielskie w trakcie przerw śródlekcyjnych na korytarzach, boisku i szkolnej jadłodajni. W opinii rodziców i partnerów szkoła jest postrzegana w środowisku, jako przyjazna, w której uczniowie czują się bezpiecznie pod względem fizycznym i psychicznym m.in. dzięki małym licznym klasom, braku anonimowości, rodzinnej atmosferze, której sprzyja wspólnota jaką tworzy cała społeczność szkolna. Uwagę respondentów zwraca doskonały kontakt pomiędzy uczniami gimnazjum i liceum, a w opinii rodziców elementem integrującym są wspólne działania w wielu przedsięwzięciach. Dużą rolę odgrywa wychowawca, który jest mentorem dla młodzieży i jest z nimi w bliskim kontakcie. Również obserwowane zajęcia (4) dowodzą dbałości nauczycieli o fizyczne bezpieczeństwo gimnazjalistów.

Należy podkreślić, że **uczniowie znają obowiązujące w szkole normy**, wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje i stosują się do tych oczekiwań, co ukazują m.in. przeprowadzone obserwacje lekcji (4) i postaw młodzieży w trakcie przerw. Niemal wszyscy ankietowani gimnazjaliści (26/27) potwierdzili znajomość zasad właściwego zachowania. Zdecydowana większość ankietowanych uczniów klasy II (10/12) twierdzi, że nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą. W uzupełnieniu swojej ankietowej odpowiedzi, młodzież biorąca udział w wywiadzie stwierdziła, że zna zasady i normy postępowania. Do najważniejszych zasad obowiązujących w szkole uczniowie zaliczyli: zasadę partnerstwa, tolerancji i wzajemnego wspierania się. Respondenci oświadczyli, że w szkole nie występują sztuczne podziały na podgrupy (np. uczniów starszych i młodszych, bardziej i mniej doświadczonych), co przekłada się na wzajemny szacunek. Zasadą ustanowioną przez uczniów, a obowiązującą w szkole jest integracja całej uczniowskiej społeczności szkolnej. Inne ważne normy, to zdaniem uczniów, zasady zachowywania porządku i kultury osobistej. Wśród swoich praw gimnazjaliści wskazali możliwość korzystania z sali gimnastycznej oraz boiska szkolnego w czasie przerw. Respondenci twierdzą też, że mają prawo do wyrażania własnych opinii, prawo do korzystania z bogatej oferty zadań dodatkowych, prawo do wyjaśnienia niejasnych zagadnień w czasie lekcji, do udziału w imprezach, dyskotekach i wyjazdach, realizowania projektów

i uczestnictwa w spotkaniach ze szkołami partnerskim z Kijowa i Lwowa. Jak stwierdzili rozmówcy mają też prawo do spotkań z ciekawymi ludźmi. Zdaniem uczniów w szkole istotne są też obowiązki, m.in.: nauki, bycia konsekwentnym i odpowiedzialnym, obowiązek wzajemnego szanowania się i wspierania oraz tolerancji, a także przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa. Dokonana obserwacja placówki prowadzi do wniosku, że uczniowie znają obowiązujące w szkole normy. Zaobserwowano, że uczniowie podczas przerw na korytarzach szkolnych zachowują się kulturalnie, współpracują ze sobą, grają na instrumentach muzycznych czy odpoczywają. Zarówno wobec siebie, jak i wobec pracowników szkoły są uprzejmi i używają zwrotów grzecznościowych.

Jak wynika z prowadzonych badań ewaluacyjnych, **w szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń**, na co wskazują wypowiedzi dyrektora i ankietowanych rodziców, którzy w zdecydowanej większości (18/22) uważają, że pozytywne zachowania ich dziecka są dostrzegane przez nauczycieli oraz że otrzymują informacje na temat zagrożeń występujących w szkole (16/22). Z wypowiedzi dyrektora wynika, że jednym ze sposobów diagnozy zachowań uczniów i zagrożeń są przeprowadzane badania ankietowe. I tak, każdego roku uczniowie klas I i II wypełniają ankietę badającą ich poczucie bezpieczeństwa w szkole oraz występujące trudności w nauce, a rodzice pytani są o problemy szkolne ich dzieci. Zachowanie uczniów jest również szczegółowo analizowane w czasie spotkań Zespołu Wychowawców i rad plenarnych. Temu celowi służy dokonywana przez dyrektora szkoły analiza dokumentacji pedagoga i pracy wychowawczej, którą tworzą składane przez nauczycieli sprawozdania. Obejmują one m.in. wyszczególnione działania integrujące zespół klasowy, udzielone formy wspierania intelektualnego uczniów, działania dotyczące wychowywania w duchu tradycji szkoły i podjętą współpracę z rodzicami i pedagogiem szkolnym.

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że **w szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań**, na co wskazują wypowiedzi respondentów. Z informacji udzielonej przez dyrektora wynika, że w celu zmniejszania zdiagnozowanych zagrożeń podejmowane są w szkole różnorodne działania. Należą do nich m.in.:

- przeprowadzane zajęcia profilaktyczne dotyczące problemu uzależnień, czego ilustracją mogą być przykładowe tematy lekcji "Problem uzależnienia – możliwości wsparcia instytucji pozaszkolnych" czy "Szkodliwość palenia papierosów i innych używek, w tym dopalaczy",
- realizowane we współpracy z poradnią psychologiczno – pedagogiczną programy z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu, do których należy "Mądrze żyć, to świadomie wybierać", a we współpracy z Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR Oddział w Legnicy "Zagrożenia wynikające ze spożywania alkoholu",
- korzystanie z procedur postępowania w sytuacji zagrożeń,
- realizacja programów profilaktycznych i projektów ogólnoszkolnych.

Według zgodnych wypowiedzi dyrektora, rodziców i pracowników niepedagogicznych w szkole podejmuje się również działania wzmacniające pożądane zachowania młodzieży. Uczniowie są nagradzani pochwałami wychowawców i nagrodami dyrektora przyznawanymi na forum całej społeczności uczniowskiej. Podziękowania kierowane do uczniów ze strony zewnętrznych instytucji eksponowane są na szkolnych korytarzach, a informacje o nich umieszczane są na stronie internetowej placówki oraz przekazywane są do lokalnych mediów. W celu wzmacniania określonych zachowań i postaw organizuje się zajęcia integrujące młodzież - wycieczki klasowe, spotkania klasowe, ogniska, dyskoteki, wigilię szkolną, szkolne obchody Dnia Dziecka, wyjazdy zespołów artystycznych na koncerty, wspólną realizację projektów czy inicjuje się wymianę młodzieży. Zdaniem dyrektora szkoła prowadzi wiele niekonwencjonalnych działań związanych z kształtowaniem odpowiednich postaw społecznych i eliminowaniem wszelkich przejawów przemocy, co obrazuje fakt zaangażowania się dużej grupy młodzieży w działania szkolnego wolontariatu. Młodzież odwiedza chorych, osoby starsze i potrzebujące, bierze udział w zbiórce żywności, przygotowuje koncerty okolicznościowe, co sprzyja wzmacnianiu empatii i kształtowaniu altruizmu. Ważna jest również działalność artystyczna i wychowanie przez czynne uczestnictwo w kulturze, które uwarściwia młodego człowieka i wskazuje na wartości niematerialne, co sprawia, że w ciągu roku szkolnego placówka daje ok. 20 koncertów dla środowiska lokalnego, które w dużej mierze są promocją kultury ukraińskiej. Gimnazjaliści wyjeżdżają również z koncertami poza Legnicę. Kolejnym ważnym działaniem szkoły realizowanym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi jest kształtowanie postaw proekologicznych. Stąd uczniowie uczestniczą w konkursach tematycznych (np. "Ekologia, a zdrowie człowieka", "Woda – życie"), olimpiadach (np. Olimpiada Zdrowia), akcjach i projektach (np. "Orange dla Ziemi"), wycieczkach ekologicznych i debatach. Taka działalność doprowadziła do zdobycia przez placówkę certyfikatu "Szkoły przyjaznej środowisku". O efektywności prowadzonych działań w zakresie bezpieczeństwa świadczy uzyskany przez placówkę kolejny certyfikat "Szkoła bez przemocy" oraz obrazują kolejne czynności ewaluacyjne - obserwacja szkoły, podczas której nie dostrzeżono werbalnych i niewerbalnych agresywnych zachowań uczniów. Podobne stanowisko wyrazili ankietowani rodzice

(22). Zdaniem większości ankietowanych respondentów (19/22) pozytywne zachowania ich dzieci są chwalone przez nauczycieli, a w ocenie trojga respondentów tak się nie dzieje. Zdecydowana większość rodziców (15/22) uważa też, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów, dwoje stwierdziło, że nie było takich zachowań, a troje jest zdania, że nauczyciele nie reagują wystarczająco szybko. Prawie wszyscy rodzice (12/22) uważają natomiast, że nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów, a troje rodziców jest zdania odmiennego. Sześcioro respondentów stwierdziło, że nie ma zachowań ryzykownych w szkole.

Przeprowadzone badanie ewaluacyjne prowadzi do wniosku, że **w szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań**, które są w razie potrzeby modyfikowane. Zdaniem dyrektora i nauczycieli proces ten odbywa się poprzez podsumowywanie podejmowanych działań wychowawczych w każdym roku szkolnym - analizy dokonuje pedagog i wychowawcy klasy, którzy w swoich sprawozdaniach zawierają informacje dotyczące pojawiających się problemów, podejmowanych w związku z nimi działań, oceny ich skuteczności i wnioski. Są one prezentowane na zebraniu Rady Pedagogicznej i służą budowaniu systemu oddziaływań na kolejny rok szkolny. Dla zobrazowania swojej opinii nauczyciele i dyrektor zgodnie wskazali przykład tego procesu. I tak, w roku szkolnym 2011/12 pojawił się jednostkowy problem spożywania alkoholu wśród uczniów klasy I. W związku z zaistniałą sytuacją szkoła szybko podjęła działania zmierzające do zlikwidowania tego zjawiska. Wychowawcy klas przeprowadzili liczne rozmowy z uczniami i rodzicami oraz odbyły się zajęcia z udziałem pedagoga szkolnego i przedstawicielem Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR Oddział w Legnicy. Dla wszystkich uczniów szkoły zorganizowano spektakl, którego głównym celem było przedstawienie młodym ludziom degradującego wpływu używek na życie człowieka. W celu zbadania efektywności podejmowanych działań i zdefiniowania stosunku młodzieży do alkoholu pod koniec roku szkolnego przeprowadzono wśród niej ankietę pt. "Alkohol wśród uczniów". Analiza wyników pokazała, iż działania profilaktyczne zwrócone w kierunku minimalizowania zjawisk picia alkoholu wśród młodzieży przyniosły poprawę. W celu kontynuowania podjętych działań Program Profilaktyki został zmodyfikowany. Wprowadzono większą ilość zajęć dotyczących profilaktyki alkoholowej i budowaniu postawy asertywności, wprowadzono zajęcia we współpracy z Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR Oddział w Legnicy i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2 w Legnicy. Zwiększono współpracę w ramach realizowanego programu "Zachowaj Trzeźwy Umysł".

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się, o czym świadczą zgodne (10) ankietowe wypowiedzi nauczycieli, które dotyczą kwestii uwzględniania inicjatyw i opinii uczniów w trakcie podejmowanych działań wychowawczych. Wśród przykładów obrazujących zmiany w zakresie działań wymienieni respondenci wskazali m.in.:

- udział w modyfikacji Planów Pracy Wychowawców, głównie w zakresie tematyki zajęć godzin wychowawczych (np. prawa zwierząt, planowanie ścieżki rozwoju zawodowego),
- udział w tworzeniu Programu Profilaktyki, co przekłada się na uwzględnienie w treściach zajęć wychowawczych interesującej młodzież tematyki,
- możliwość wypowiedzania się na temat stosowania kar i nagród, co skutkowało zmianą zapisu w statucie dotyczącą wpływu liczby spóźnień na ocenę ze sprawowania,
- analizowanie potrzeb uczniów dotyczących spotkań z pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z którymi w ubiegłym roku szkolnym przeprowadzono zajęcia dotyczące integracji zespołu klasowego, radzenia sobie ze stresem i profilaktyki uzależnień.

Uczniowie biorący udział w wywiadzie zgodnie twierdzą, że mogą zgłaszać swoje pomysły dotyczące zasad postępowania w szkole, a także praw i obowiązków uczniów. Respondenci wymienili przykłady takich pomysłów, jak m.in.: tworzenie kontraktu dotyczącego ogólnych norm i zasad postępowania między uczniami a nauczycielem. Gimnazjaliści podkreślili, że ważne dla nich jest to, że to oni są autorami jednej z najważniejszych zasad postępowania w szkole – zasady integracji całej społeczności szkolnej, która sprawia, że w kontaktach między nimi, pomimo istnienia w budynku dwóch typów szkół - gimnazjum i liceum - nie odgrywa roli wiek, a ważny jest wzajemny szacunek. Pielęgowanym przez uczniów zwyczajem panującym w szkole jest wspólna wigilia, w której uczestniczą wszystkie klasy, które przygotowują kolędy i przedstawienia.

Na zakończenie warto dodać, że **uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami**, o czym świadczy obserwacja postaw młodzieży podczas przerw i obserwacje lekcji (4), w trakcie których wszyscy gimnazjaliści zachowywali się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznym oraz przestrzegali zasad ustalonych przez nauczyciela. Z opinii nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych wynika, iż za osiągnięcia szkoły w kształtowaniu wymaganych zachowań uważają to, że młodzież kulturalnie się zachowuje zarówno w szkole, jak i poza nią. Uczniowie stosują formy grzecznościowe, znają swoje prawa i obowiązki, są aktywni przy współorganizowaniu i prowadzeniu licznych imprez i uroczystości szkolnych, w tym działań wolontariackich.

Respondenci podkreślili udział młodzieży w podtrzymywaniu kultury, tradycji i historii mniejszości ukraińskiej. Pracownikom niepedagogicznym podoba się jeszcze w zachowaniu uczniów szkoły, to że identyfikują się oni z grupą rówieśniczą, czego wyrazem może być wspólne obchodzenie urodzin, podczas których solenizanci obdarowują swoich kolegów cukierkami oraz pozytywne relacje pomiędzy uczniami różnych roczników. Istotna jest pomoc koleżeńska w nauce i organizowanie sobie czasu wolnego podczas przerw. Respondenci uważają, że uczniowie przestrzegają przyjęte zasady zachowania oraz że incydentalnie zdarza się, iż pozostawiają po sobie śmieci. Z kolei nauczyciele wśród niepożądanych zachowań uczniów występujących w szkole stwierdzili, że zdarzają się one incydentalnie i najczęściej związane są z frekwencją, za co dyrektor w roku szkolnym 2010/11 zastosował dwa upomnienia oraz jedną naganę (za godziny nieusprawiedliwione).

Na bardzo wysoki poziom spełnienia wymagania wskazują pozytywne opinie rodziców i uczniów dotyczące skuteczności prowadzonych działań mających na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań, co obrazuje posiadanie przez szkołę certyfikatów "Szkoła bez przemocy" i "Szkoła przyjazna środowisku". Zwraca uwagę fakt przeprowadzania długofalowych działań w przypadku wystąpienia zagrożeń dotyczących pojedynczych uczniów oraz podejmowanie przez młodzież wielu niekonwencjonalnych działań, które wpływają na kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Jak wskazują wyniki przeprowadzonego badania ewaluacyjnego, w szkole funkcjonuje współpraca w zespołach, ponieważ nauczyciele wspólnie planują różnorodne przedsięwzięcia i analizują efekty swojej działalności. Grono pedagogiczne doskonalili umiejętności związane z metodami i formami współpracy uczestnicząc w poświęconych tym zagadnieniom szkoleniach.

Wypowiedzi dyrektora i ankietowanych nauczycieli dostarczają argumentów obrazujących założenie, że **w szkole funkcjonuje praca w zespołach**. Nauczyciele (10) deklarują swoje zaangażowanie dotyczące pracy w następujących zespołach: do spraw organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli - 9 wskazań, do spraw ewaluacji wewnętrznej - 8, ds. współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły - 7, wychowawczym i profilaktyki - 6, metodycznym - 6, szkoleniowym - 4, programowym (praca nad treściami nauczania) - 3, ds. zarządzania szkołą (planowanie i organizacja działalności szkoły) - 2. Wśród innych zespołów respondenci wskazali: zespół do spraw promocji szkoły, zespół przedmiotów humanistycznych, zespół do spraw uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (praca z uczniem zdolnym). Oceniając swoje zaangażowanie w pracę zespołów zdecydowana większość z nauczycieli stwierdziła, że angażują się wszyscy (9/10). Oceniając intensywność tej czynności, dyrektor stwierdził, że nauczyciele angażują się w wysokim stopniu w pracę zespołów zadaniowych.

Warto zauważyć, że dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (10) deklarują, iż pracujące w szkole zespoły stosują regularne procedury ewaluacyjne, co wskazuje na **analizowanie efektów pracy zespołów**. W trakcie wywiadu nauczyciele przytoczyli szereg przykładów obrazujących ten proces, a wśród nich ten, który wykazał potrzebę zmiany składu Zespołu Przedmiotów Humanistycznych, która wyniknęła z konieczności korelacji realizowanych treści i podejmowanych działań. Warto zauważyć wypowiedź nauczycieli mówiącą, iż zespoły formalnie powołane w danym roku szkolnym w oparciu o dokonaną analizę zaplanowanych i zrealizowanych działań przygotowują stosowne sprawozdania, w których znajdują się jeszcze informacje dotyczące osiągniętych sukcesów i działań dodatkowo zrealizowanych. Na podstawie procesu analizy formułowane są wnioski dotyczące uzyskiwanych przez zespół efektów, które zawsze zapisywane są w protokole i służą procesowi planowania w następnym roku szkolnym.

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole, opierając się na analizie efektów pracy zespołów, o czym sami mówili podczas ankietowania twierdząc, że całość (5/10) i większość (5/10) tego planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów. Również dyrektor wskazał, że zdecydowana większość planowania opiera się na tym procesie. Obrazując swoją wypowiedź, respondenci najczęściej wskazywali na: lekcje prowadzone w terenie, udział młodzieży w wycieczkach, konkursach, warsztatach, projektach - 6 wskazań, analizę wyników egzaminu gimnazjalnego - 5, podejmowanie stałych działań na rzecz podnoszenia wyników z egzaminów zewnętrznych - 5, sprawdzian wiedzy i umiejętności w klasie I, przeprowadzanie testu diagnozującego w klasie II - 5, opracowanie planów naprawczych - 1. Pojedynczy respondenci wskazali szczegółowe przykłady planowania działań zespołu przedmiotów ścisłych (lekcje prowadzone w terenie, wycieczki przedmiotowe, działania ekologiczne, spotkania z przedstawicielami zawodów inżynierskich, udział w ekologicznej debacie międzygimnazjalnej), zespołu przedmiotów humanistycznych (wprowadzenie zmian do harmonogramu pracy - przeszkolenie członków zespołu w sprawie metod aktywizujących oraz rozpisania konkursu czytelniczego).

Przeprowadzony proces badawczy ukazuje, że **nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy**, na co wskazał w ankiecie dyrektor i nauczyciele oceniając, że bardzo często (4/10) i często (6/10) korzystają z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, które napotykają w szkole. W opinii większości (9/10) tych samych respondentów zespoły pomagają w rozwiązywaniu pojawiających się w pracy problemów. Uzupełniając swoją ankietową wypowiedź nauczyciele w trakcie wywiadu wskazali przykłady obrazujące ten proces. I tak, wychowawcy odwołują się do wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych zespołu wychowawczego, który tworzą wychowawcy poszczególnych oddziałów, pedagog i dyrektor oraz szkolny pedagog. W zespołach dyskutuje się na temat metod i form, które będą sprzyjały rozwiązaniu zaistniałego problemu wychowawczego oraz środków potrzebnych do udzielenia pomocy czy wsparcia młodzieży szkolnej. Nauczyciele wymieniają doświadczenia i uwagi, a w sytuacjach trudnych lub spornych korzystają również z pomocy ekspertów. W takich sytuacjach nauczyciele nie tylko omawiają zaistniały problem, ale szukają jego przyczyn i sposobów rozwiązania.

O wysokim stopniu spełnienia wymagania świadczy fakt, że **nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy**, o czym sami mówią w trakcie ankietowania. Respondenci

zgodnie (10) wskazali, że w tym lub poprzednim roku szkolnym uczestniczyli w szkoleniu wewnętrznym dotyczącym metod i form współpracy zespołowej, które wszyscy (10) uznali za przydatne w praktyce. Szkolenie dotyczyło pracy w zespołach w związku z: realizacją programu "Comenius - Partnerskie Projekty Szkół" - 5 wskazań, organizacją psychologiczno-pedagogiczną w świetle nowych przepisów prawa oświatowego - 5, pracą metodą projektu - 1. Również dyrektor wskazał, że takie szkolenia miały miejsce i były one przydatne w praktyce. Jak wynika z informacji udzielonej przez pracowników niepedagogicznych, nie biorą oni udziału w takich szkoleniach.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny*

Komentarz:

Dokonana analiza badawcza prowadzi do wniosku, że w szkole sprawowany jest nadzór pedagogiczny, a podejmowana w szkole ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli, którzy są zaangażowani w ten proces. Wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły i wprowadzania istotnych zmian, co m.in. służy indywidualizacji procesu nauczania, gdyż szkoła została wpisana na listę "Szkół Odkrywców Talentów".

Jak wskazują wyniki badań ewaluacyjnych **dyrektor szkoły angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej.** Ankietowani nauczyciele zgodnie (10) deklaruowali swoje zaangażowanie w ten proces, które było spowodowane przekonaniem, iż proces ten jest niezbędny dla poprawienia jakości własnej pracy - 6 wskazań, zwyczajem panującym w szkole (zwykle większość nauczycieli uczestniczy w ewaluacji wewnętrznej) - 2. Dwoje nauczycieli wskazało, że dzieje się to na polecenie i wyraźne oczekiwanie dyrektora (1) oraz przekonanie przez dyrektora do udziału w ewaluacji wewnętrznej (1). Nauczyciele deklarują, iż ich zaangażowanie w ewaluację wewnętrzną polega na czynnym uczestnictwie w zespołach ewaluacyjnych (opracowywanie ankiet, przeprowadzanie badań, analizowanie wyników, opracowywanie i wdrażanie wniosków) - 8 wskazań, przygotowywanie raportu, wskazywanie obszaru badań, wskazywanie grupy respondentów - 1 wskazanie. Z informacji udzielonej przez dyrektora podczas wywiadu wynika, że dla zaangażowania nauczycieli do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej dyrektor udziela nauczycielom wsparcia merytorycznego w wyniku organizowania stosownych szkoleń ("Strategia działań na rzecz poprawy efektów kształcenia i ewaluacji obszarów szkoły") i konsultacji indywidualnych. Temu celowi służy również współpraca z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych, którzy monitorują przebieg procesu ewaluacji wewnętrznej.

Należy dodać, że **wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły**, o czym świadczą zgodne wskazania dyrektora i nauczycieli dotyczące tych rekomendacji. Dla zobrazowania swojego stanowiska respondenci wskazali szereg wniosków z nadzoru pedagogicznego pełnionego w roku szkolnym 2011/12, z których zostaną zaprezentowane tylko dwa.: "W kalendarium szkolnym uwzględnić rocznicę XX - lecia uzyskania niepodległości, Akcji Wisła oraz Dnia Ridnoj Mowy", "Zmodyfikować ofertę zajęć pozalekcyjnych". Przełożyły się one na zaplanowanie w kolejnym roku szkolnym zajęć dotyczących życia mniejszości narodowych na Dolnym Śląsku, przeprowadzenie w lutym uroczystości upamiętniających rocznicę XX - lecia uzyskania niepodległości, Akcji Wisła oraz "Dnia Ridnoj Mowy". Do kalendarza uroczystości wprowadzono konkurs z literatury fantastycznej podczas dni otwartych szkoły oraz utworzono koło robotyki - by wyjść naprzeciw zainteresowaniom młodzieży.

W świetle przeprowadzonych badań zasadne jest stwierdzenie, że **ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli**, którzy zgodnie (10) uważają, że uczestniczą w tym procesie badawczym. Tezę tę obrazują również wskazania dyrektora i ankietowanych nauczycieli, którzy podali, że do przygotowania planu ewaluacji wewnętrznej powołany jest zespół (8/10) oraz że plan ewaluacji wewnętrznej przygotowuje dyrektor (2/10). Analiza dokumentacji "Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 10.11.2009r. pkt. 3." ukazała, że powołano zespół ds. ewaluacji wewnętrznej szkoły.

Argumentem wskazującym na spełnienie wymagania na poziomie bardzo wysokim jest fakt, że **wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły.** Potwierdzają to ankietowani nauczyciele, którzy stwierdzili, że wnioski te są w pełni (8/10) i w dużym zakresie (2/10) uwzględniane przy wprowadzaniu zmian w funkcjonowaniu szkoły, a dyrektor i nauczyciele w trakcie wywiadu wskazali najważniejsze zmiany, które zostały wprowadzone w efekcie prowadzonego nadzoru pedagogicznego. Respondenci zaliczyli do nich realizację Szkolnego Programu Rozwoju

Uzdolnień Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Bohdana Ihora Antonycza w Legnicy. Stąd zgodnie z celami tego programu szkoła:

- pomaga młodzieży odkryć ich uzdolnienia i zainteresowania,
- stymuluje właściwy rozwój uzdolnień i zainteresowań uczniów w kierunkach: artystycznym, matematyczno-informatycznym, lingwistycznym społecznym,
- promuje uczniów zdolnych na terenie szkoły, w środowisku lokalnym i poza nim,
- zachęca gimnazjalistów do twórczej aktywności,
- kształtuje ucznia twórczego i o szerokich horyzontach umysłowych.

O bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania świadczą wprowadzane prorozwojowe zmiany służące wypracowaniu przedsięwzięć edukacyjnych, które wpływają na wzmocnienie prowadzonego procesu edukacyjnego - osiągnięcie statusu "Szkoły Odkrywców Talentów". Warto zwrócić uwagę, iż gimnazjum jest jedną z trzech szkół tego typu w Legnicy, które ten tytuł otrzymały.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania ewaluacyjnego wynika, że placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie, które umożliwia realizowanie przyjętych programów nauczania oraz organizację ważnych dla szkoły i lokalnej mniejszości narodowej uroczystości. Dzięki współpracy z lokalnym środowiskiem i organem prowadzącym podejmowane są działania, wzbogacające bazę lokalową i wyposażenie szkoły, które służą poprawie warunków realizacji procesu edukacyjnego.

Warunki lokalowe szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania, o czym zgodnie mówią wszyscy respondenci - dyrektor, nauczyciele i rodzice. Jedynie dwoje rodziców i dwoje nauczycieli uważa, że w szkole występują nieliczne braki. Wśród nich rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska wymieniają niepełną infrastrukturę sportową, np. brak pełnowymiarowego boiska czy szatni z prysznicami oraz nowoczesnej pracowni językowej. Na podstawie obserwacji placówki oraz informacji udzielonej przez nauczycieli, rodziców oraz przedstawicieli lokalnego środowiska należy wskazać, że placówka posiada wiele walorów. Szkoła, której teren jest ogrodzony i monitorowany położona jest przy mało ruchliwej, oświetlonej ulicy, po której kursuje komunikacja miejska, co ułatwia dojazd uczniom do szkoły. Przy budynku znajduje się plac rekreacyjno-sportowy z boiskiem do piłki ręcznej, piłki siatkowej, piłki koszykowej i skocznią w dal. Sale lekcyjne wyposażone są w szereg pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć min. w pracowni matematycznej zainstalowano komputer z drukarką oraz tablicę interaktywną. Uczniowie mają do dyspozycji salę komputerową wyposażoną w nowoczesny sprzęt, bibliotekę, w której znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz salę gimnastyczną z szatniami i zapleczem sportowym. W budynku placówki znajduje się stołówka umożliwiająca uczniom korzystanie z wyżywienia.

Należy podkreślić, że w szkole znajduje się wyposażenie wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Obserwacje lekcji (4) wskazały, że szkoła wyposażona jest w pomoce dydaktyczne sprzyjające realizowaniu podstawy programowej i przyjętych programów nauczania. W opinii większości ankietowanych nauczycieli (8/10) wyposażenie jest wystarczające, a dyrektor i dwoje nauczycieli stwierdziło, że w tej kwestii występują tylko niewielkie braki. Również rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska biorący udział w wywiadzie ocenili wyposażenie szkoły za wystarczające, szczególnie w zakresie nowoczesnego sprzętu do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnej, gdyż placówka posiada odpowiednio wyposażoną pracownię komputerową i tablicę interaktywną.

W szkole istnieje plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia szkoły, na co wskazuje analizowana dokumentacja i opinia dyrektora wyrażona w ankiecie. Ze wskazanych źródeł wynika, że plan ten dotyczy np. zakupu środków dydaktycznych, poprawy estetyki pomieszczeń czy rozbudowy bazy informatycznej. W opinii dyrektora szkoła jest wspomagana przez samorząd, rodziców i lokalnych partnerów. I tak, rodzice i przyjaciele szkoły przekazują na jej konto, w ramach Stowarzyszenia Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom "Przyjazna Szkoła" - 1% podatku dochodowego, co pozwala na zakup dodatkowych pomocy dydaktycznych oraz

darowizny, z których w ostatnim czasie zakupiono stroje dla zespołów artystycznych działających w szkole. Również organ prowadzący przeznacza niezbędne środki służące poprawie bazy lokalowej i zakupu pomocy dydaktycznych. Zdaniem dyrektora istotne są realizowane programy, np. działania w ramach programu "Comenius - Partnerskie Projekty Szkół" pozwoliły zwiększyć ilość sprzętu audiowizualnego (m.in. o rzutnik multimedialny i laptop) w szkole.

O wysokim poziomie spełnienia wymagania świadczy fakt, że **w szkole podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego**. Wskazują na to m.in. opinie rodziców i przedstawicieli lokalnego środowiska. Dyrektor w ankiecie wskazał, że w ciągu dwóch ostatnich lat podejmował działania zmierzające do wzbogacenia zasobów lokalowych i wyposażenia dydaktycznego na podstawie istniejącego planu. Z kolei podczas wywiadu uzupełnił, że na przestrzeni wskazanego okresu zostały zakupione czy przekazane w formie darowizny liczne pomoce dydaktyczne, wśród których można m.in. wymienić: tablicę i rzutnik multimedialny, 5 komputerów z oprogramowaniem i zestawami edukacyjnymi z fizyki, drukarkę, ekran, wieżę, notebook, zestaw kina domowego, program komputerowy do matematyki, fantom, książki i leksykony. Duże zmiany w szkole w tym zakresie dostrzegają przedstawiciele lokalnego środowiska. Z informacji udzielonej przez wskazanego respondenta wynika, że w przeciągu ostatnich dwóch lat doposażona została w specjalistyczną aparaturę pracownia fizyki (we współpracy z Politechniką Wrocławską), przeprowadzona modernizacja pracowni komputerowej oraz doposażono i wymalowano sale internatu. Wymieniono również stolarkę okienną i przeprowadzono remont korytarzy. Z opinii rodziców biorących udział w wywiadzie wynika, że dyrektor dobrze zarządza obiektem, stąd nie było potrzeby wsparcia w tym zakresie z ich strony.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Systematyczne prowadzenie przez szkołę analiz wyników egzaminów gimnazjalnych służy wprowadzaniu pozytywnych zmian w procesie edukacyjnym, co wpływa na wzrost efektywności kształcenia.
2. Szkoła rozpoznaje możliwości rozwojowe gimnazjalistów, na bieżąco analizuje ich osiągnięcia, prowadzi systemowe diagnozy przyrostu wiedzy i umiejętności, co służy formułowaniu rekomendacji i wdrażaniu działań umożliwiających uczniom o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych uzyskiwanie lepszych wyników w nauce.
3. Na skutek efektywnie sprawowanego nadzoru pedagogicznego proces edukacyjny jest wzbogacany o realizowane prorozwojowe przedsięwzięcia, które w dalszej perspektywie ułatwiają młodzieży planowanie własnego rozwoju.
4. Szkoła posiada bogatą ofertę edukacyjną, która dzięki realizacji międzynarodowego projektu "Comenius – Partnerskie Projekty Szkół", licznych zajęć rozwijających zainteresowania oraz zróżnicowanej propozycji konkursów, wspiera rozwój gimnazjalistów, co przyniosło szkole tytuł "Szkoły Odkrywców Talentów".
5. Uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje i prezentują postawy zgodne z wymaganiami, co powoduje, że szkoła postrzegana jest przez wszystkich respondentów jako bezpieczna, o czym świadczy przyznanie certyfikatu "Szkoła bez przemocy".
6. Placówka dysponuje odpowiednimi warunkami lokalowymi i wyposażeniem, które umożliwiają realizowanie przyjętych programów nauczania oraz sprawiają, że przy zaangażowaniu młodzieży i grona pedagogicznego pełni ona funkcję ośrodka kulturalnego dla lokalnej mniejszości narodowej.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	A
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	A
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Iwona Szymańska
- Katarzyna Bazylczyk

Kurator Oświaty:

.....